

دستورکار شستشو، ضد عفونی و سترون سازی در آزمایشگاه - بخش سوم

۷ - دو محلول ضد میکروبی را نباید با هم به کار برد مگر این که یکی از محلول ها الکل باشد.
۸ - در آزمایشگاه تنها باید از محلول های میکروب کشی استفاده شود که کمیته بهبود ایمنی در اختیار پرسنل خدماتی قرار می دهد.

استفاده از محلولهای ضد عفونی کننده و

میکروب کش های شیمیایی

بسیاری از انواع مواد شیمیایی میتوانند به عنوان ضد عفونی کننده و یا گندزدا استفاده شوند.
بسیاری از میکروبکش ها فقط روی مواد از قبل تمیز شده موثر هستند. گردوغبار، مواد آلی و لکه می تواند روی میکروارگانیزم ها را بپوشاند و در عمل کشتن میکروارگانسیم ها توسط گندزداها و میکروبکش های شیمیایی و ضد عفونی کننده ها تداخل ایجاد کنند. تمیز کردن اولیه باید با مراقبت انجام شده تا از در معرض قرار گرفتن عوامل عفونی اجتناب شود. چون تعداد و تنوع بسیار زیادی از این محصولات با مارکهای تجاری و فرمولاسیون متفاوت وجود دارد. در انتخاب مواد اختصاصی بایستی دقت بیشتری به عمل آید.

مقررات مربوط به گندزدایی و ضد عفونی

- ۱- بایستی توجه داشته باشید که هیچ ماده ضد عفونی کننده ای بلافاصله تاثیر نمی گذارد. در واقع تمامی مواد ضد عفونی کننده به یک مدت زمان مشخص در جهت مجاور سازی با عوامل بیماری زا نیازمند هستند.
- ۲- دما و غلظت مواد ضد عفونی کننده از عواملی هستند که بر میزان نابودی میکروارگانسیم های هدف تاثیر دارند. بنابراین در هنگام استفاده از ضد عفونی کننده ها به غلظت پیشنهادی ماده ضد عفونی کننده توجه خاصی داشته باشید. فعالیت بسیاری از ضد عفونی کننده ها نیز به میزان قابل توجهی در دمای بالا بهبود می یابند.
- ۳- تمامی ضد عفونی کننده ها تاثیر کمتری در حضور مواد ارگانیک دارند. مواد ارگانیک با پوشاندن عوامل بیماری زا در فعالیت مواد ضد عفونی کننده اختلال ایجاد می کنند. این مواد در واقع مجاور سازی ماده ضد عفونی کننده و عامل بیماری زا را دچار اختلال می کنند.
- ۴- استفاده از محلول های پراستیک اسید و پراکسید هیدروژن نیاز به وجود تهویه مناسب دارد.
- ۵- ماده مصرفی بایستی به دقت پیمانه شود.
- ۶- ظروف حاوی مواد میکروب کش نباید دوباره پر شوند.

باید بعد از به کارگیری مواد و حیوانات دارای مخاطرات زیستی و قبل از ترک آزمایشگاه شسته شود.

در اغلب مواقع شستشوی کامل دست ها با صابون و آب معمولی به منظور آلودگی زدایی کافی است.

اما در شرایط آلودگی باریک بالا مصرف صابون های میکروبوکش توصیه می شود. دست ها بایستی کاملاً با صابون آغشته شود و سپس (به مدت حداقل ۱۰ ثانیه) با آب تمیز آبکشی شوند و با دستمال کاغذی یا حوله پارچه ای خشک شود (اگر در دسترس است از هوای گرم برای خشک کردن استفاده شود).

توصیه می شود شیر آب با پا یا آرنج، باز و بسته شود و اگر در جایی مقدور نیست به منظور پیشگیری از انتقال آلودگی از دستمال کاغذی یا حوله پارچه ای برای باز و بسته کردن شیر آب استفاده شود.

در شرایطی که مایع دستشویی مناسب در دسترس نیست برای آلودگی زدایی دست های آلوده را با الکل آغشته کنید.

*****

در شماره آینده ادامه این مبحث با عنوان " شرایط و نکات مورد توجه در زمان پاکسازی و ضدعفونی سطوح محیطی " تقدیم مخاطبان ماهنامه می شود.

فعالیت میکروبوکشی بسیاری از مواد شیمیایی در دماهای بالاتر، بهتر و سریعتر انجام می شود. در ضمن افزایش حرارت میتواند تبخیر و همچنین تجزیه آنها را سرعت ببخشد. مراقبت ویژه هنگام مصرف و ذخیره این مواد شیمیایی در مناطق حاره (گرمسیر) ضروری است. در این مناطق به علت دمای بالا عمر نگهداری آنها ممکن است کاهش یابد.

اکثر میکروبوکش ها میتوانند برای انسانها یا محیط زیست مضر باشند. آنها بایستی بر اساس دستوالعمل کارخانه سازنده انتخاب، نگهداری، مصرف و با دقت معدوم شوند. هنگام آماده سازی میکروبوکش های شیمیایی رقیق، به منظور تامین ایمنی افراد استفاده از دستکش، پیش بند و محافظ چشم توصیه می شود. میکروبوکش های شیمیایی عموماً برای تمیز کردن روزانه کف ها، دیوارها، اثاثیه و تجهیزات استفاده نمی شود. اگرچه، مصرف آنها ممکن است در موارد مشخصی برای کنترل شیوع آلودگی خاصی مناسب باشد.

استفاده مناسب میکروبوکش های شیمیایی در حفظ ایمنی محل کار، از طریق کاهش خطر عوامل عفونی، دخیل خواهد بود.

شستن دست ها/ آلودگی زدایی دست

در صورت امکان هنگام به کارگیری مواد دارای مخاطرات زیستی دستکش مناسب پوشیده شود.

به هر حال این عمل نمی تواند جایگزین شستشوی مناسب و منظم دست ها توسط پرسنل آزمایشگاه شود. دست ها